

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
egyszer 5 ft, félre 2 ft 50 kr.
negyed évre 1 ft 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kapukál Weidinger N.
könyvker. (Széchenyi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy öt hasábolos betű sor egyeztet
megjelenéséért 6 kr., 3-szor 5 kr.,
10-szer 4 kr. ártaladó. — Minden
hirdetés után 30 kr. bétjegyű ártal-
adó. A nyitási díj 10 kr. 10 kr.
A hirdelési díj előre ártaladó.

SZERKESZTŐI IRODA:

Ó-pósta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.

Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:

János-utca 8-ik szám.

Lovagok országa.

Valamelyik udvarias francia utazó hat millió lovagnak nevezte nemzetünket; megkérdeztük a bókot és elfogadtuk; jól esett ez az elismerés és büszkén hivatkoztunk a kétségtelenül szellemi és mondatra. Nem is nagyon gondolkodtunk felette, hogy mérdeméljük-e a kifizetőt nyilatkozatot, hogy nem-e oly tulzolt bizelgés, mint a minő eszevesztett túlzottak ellenségeik rosszakaratú kóholyánai.

Hat bizony szó tő a dologhoz, és nem árt keveset elmélkedni a francziának bókja felett.

Nem szólnak a föld egyszerű fiáról. Akinél ajkán terem a világ legegyszerűbb káromkodása, és aztán úgy viselkedik, mint a spanyol grand; aki néhány perc alatt el tudja roppantani, a mi gonosz és tragikus van a szótárban, de a kivel a tizenhat éves úri lány elbeszélhet, a nélkül, hogy időmúlta szót hallana. Beszéljünk az ugynevezett műveltebb osztályról, az intelligenciáról. Dehogy is kifogástalan, de hogy is olyan, mely méltán megörvendeztetne bennünket. Ha visszagondolunk a csak imént mult időkre, mikor a valódi hazafiság, a tiszta szabadelvűség szent szelleme töltötte be polgártársainkat, mikor a megékelt urai egymással vetélkedtek a jobban és nemesebben, és látjuk a mai kikécs világot, mikor táborokra szakadnak községek, városok, vizsály uralkodik mindenütt, üres, korcsnapolitikát uralnak az emberek, önkéntlenül is rájutnak, hogy annak a francziának igaza lehetne, de sajnos, alig van igaza.

Megtalálható a magyar fajban minden jó és nemese tulajdosság; nyílt, egyenes jellem, ösztönös, felebarátai szeretet, beülékenység, igazságszeretet, a jog tisztelése, de a fájdalom, utóbbi időben szinte mesterségesen terjedt az az ódon szellem, mely rég mult kornak, a kasztok rendszerének bélyegét süllyt közéletünkbe.

Tisztviselők, kereskedők, iparosok, gazdák különváltak, még az apróbb helységekből is lehetőleg két olvasóköri van: hadd maradjon magának a csöcselék, és ne haborgassa az urakat az arisztokrata kasznóban.

Színeszeink hontalanul bolyongnak e hazában; itt is buknak, ott is tönkre mennek. Elköttyvetélik holmijukat és örülniök kell, ha békén menekülhetnek. A színészet parolása már nem divatos. Persze, ha valami szép primadonna akad, a kinek igazó nadragcsapere van, és ki sikamlós dalokat énekel, no, azt még meg lehet nézni, de a klasszikus darabhoz, holmi Vörösmarty, Kisfaludy, Szilágyi, vagy éppen Augó, Teleky, Oberonyi drámáihoz kiváltana jegyet. Neveltség! Shakespeare szimfóniá, lejárítottak szerepüket. most még csak az operett ér valamit.

TÁRZA.

Felsőzötlő.

melyet f. hó 4-én az új mágoosi plébános: Halvax József országgy. képviselő tiszteletére rendezett banketten emondott:

Kulcsár József.

Ki az erdőben jár, a fákat csodálja,
Nem ügyel a bokor tövére a fűszálra,
Hallatta már szavát annyi jeles szónok,
Sző fia, beszéd lesz, ha még én is szólók.

En ugyan nem vagyok Nagyságodnak híve,
Csupán alkalmilag vettemed ide...
De mit nem beszélék: érzélem dolgában
Kettünk közt nagyon is közel rokonság van.
Értünk egyforma romlatlan vér kering,
Egyforma anyagból gyúrták a sziveink,
Kellünkben a háza közös képe ragyog —
Nem vagyok bár híve, de rövid lesz beszédem.

Üdvözlé már Mágoos, híven kifejezte
Örömét, hogy ide hozta a szerenese;
Hogy az Isten neki s egyházának adott
Egy méltó, egy derék, aranyzóján papot.

Am Nagyságod nemcsak Mágoos tulajdona,
Merre elcsúsznak az ősi korona:
Nagyságod az egész hazával közös lón —
Azért én benne a hazáit üdvözlöm.
Szólók hozzá a jó honfiak nevében,
Velős ugyan nem, de rövid lesz beszédem.

Ne nézzem Nagyságod se jobbra, se balra,
Aként eszedekdék, mint szive szalja,
Törje, ha ellene dőre, gonosz nyelv vét
És terjeszse hazánk zengzengő szép nyelvét.

Könyvet venni is luxus dolog, de annál többet illik, remek pipafőkre, szopókákra, dohányra költeni. A kártyán is elusztatik a pénzárca egy része, és hogy a bort, sört nem kell sajnálni az tudvalévő dolog.

Hogy milyen a társalgási nyelv, azt rá lehetne gyengébb kifejezésekhez szokott fülnék magyaráztatni. Azok tréfáképp használt kifejezés értelmét kár volna szemérmes hölgynek kutatni, valamint hogy a nótákat nem lehetne leánynevelőben daloltatni.

A hírlapok körülbelül feleslegessé váltak, legfeljebb még „nyilatkozásokra” lehetők használni. Kifünnő lehurrogatás és piszkolódás esik az olyan „nyílt térben.” Jelen publicistáink vezérékkeit nem olvassák; úgy is agyon lehet szidni a kormányt, a minisztereket, az adót.

Ha a vélemények meg nem egyeznek könnyű a kapacitálás; egy kis kardvágás, vagy pistolydurranás csakhamar segít a dolgon. Soha annyi haszontalan és okatlan párbaj nem volt, mint az utóbbi években.

Azán az antiszemitaizmus is kapóra jött; mikor igazán oly nagyszerű dolog más nyakába tolni a kedvezőtlen viszonyok okát; nem is esik nehezre senkinek elhinni, hogy az a négy százalék zsidóalkosság tönkre tette a fényes multu zsemit.

Hol vannak a mi híres athlétáink, bajvivőink. Igen, veszekedni tudnak, de küldeni elfeledtünk. Bécsei győztek le az uszóversenyben, a csolnakversenyben, nem is beszélve a többi sportról, melyek részint még bőlesében, részint már halálos ágyban fekszenek. Igaz, egyben kitérünk, a galambfészketben, ami nagy dícsőségünkre válik.

Sok teendő vár ránk, ki kell vetkezni a rít szokásokból, melyek csak szegényeinkre vannak, ki kell tüntetnünk az ősi magyar erényt és akkor leszünk azzá, a mivé az udvarias franczra lett: lovagok országa.

A politikai helyzet.

Feszült figyelemmel vártuk a legközelebb elmult néhány napnak eseményeit. Félő volt, hogy újra oly felfokozók fogunk felszínre kerülni, melyek mellett az összekötözésnek lehetősége több lesz, mint valószínű, szinte elkerülhetetlen.

Legkivált attól lehetett tartani, hogy a ruscsuk kivégzések fognak nem annyira okot, mint inkább ürügyet szolgáltatni az orosz intervencióhoz.

Ismeretes volt Oroszországnak álláspontja, melyet a bolgár igazságszolgáltatással szemben a közel multban elfoglalt — abban az időben, a midőn a boldog emlékeztet Kaulbars ur szerencsétlenné a bolgár hatóságokat a maga jegyzékeivel. Az akkori helyzet meglehetősen analóg a mostanival. Egy lázadás része-

seiről volt szó akkor is. Az illetők ép úgy mérdemelték a köteleit vagy golyót, mint azok, kik legújabbban kísérletet meg vérengzés és polgárháború színterévé tenni hazájukat. De akkor Oroszország azzal fenyegetődzött, hogy „casus belli”-nek fogja tekinteni, ha a bűnösök elveszik büntetésüket. S hogy ezen fenyegetődzést komoly számba vették a háborút kikerültni vágyó európai hatalmasságok is, annak jele az a tény, hogy magok is óva intették a bolgár kormányt tagjait, tartózkodjanak a drasztikus rendszabályok alkalmazásától.

Ezen előzmény után valóban attól lehetett tartani, hogy az orosz kormány nem fogja tétlenül nézni a történeteket. De az aggodalom, hála istennek, alaptalannak bizonyodott — legalább eddig. Egyéb baj nem történt, mint az, hogy egy felhívatalos kormánylap kijelentette, miszerint az orosz türelmek vége szakadt, s elparantálta a „hősöket”, kik szent Oroszország iránti hűségüknek lettek szerinte áldozatai. Sőt hisszük, hogy ebből az inezidensből nem lesz nagyobb baj. Ha orosz részről fel akarták volna azt használni, felhasználták volna már eddig is.

De éppen a tény, hogy Oroszország tétlen maradt, annak a jele, miszerint nem keresi az ürügyet. Ürügynek ez elég hatalmas leendett, minőt másikat hiába várnának egy ideig. Oroszország tehát nem akar háborút minden áron. S az a kijelentése, hogy szabad kezét akar magának biztosítani a beállított eseményekkel szemben, nemcsak trázis, hanem valóság.

Nos, ha Oroszország felől biztosítva vagyunk, ha az jelenleg nem gondol Bulgáriának okkupálására, akkor a béke biztosítottnak látszik egy ideig, még pedig jó ideig. Más ez idő szerint nem fog kezdeni háborút.

Annál kevésbé kell ettől tartanunk, mert a másik fenyegető oldalon a helyzet szintén sokat veszített feszültségéből. Német és Franciaország között valami barátságos közlekedésfélét persze reménylünk nem lehet, de nagy nyereség már az is, hogy a baj elvesztette akut jellegét. Farkasszemet néznek egymással szemben, mindegyik kész védeni magát, ha megtámadatik, de egyik sem elszánt a támadásra. Ez az állapot azonban nem mai keletű. Kezddött mindjárt a békekötés után, s ha el voltunk mellette tizenhat esztendeig, nincs semmi ok attól tartani, hogy az összecsapás a legközelebbi jövőben menjen végbe.

Magában a német fővárosban is úgy fogják fel a helyzetet, mint a mely határozottan békére fordult az utóbbi napok alatt. A német választások eredménye és a katonai javaslat megszavazása határozottan úgy magyarázhatók, mint a mely a háború veszélyét eloszlatja. És ez bizonyos tekintben úgy is van. Mi nem hisszük ugyan, hogy Franciaország támadott

volna, ha e javaslat megbukik, de veszélyeztetette a békét az a látma, melyet Bismarck emberei és lapjai a választások érdekében csaptak. A francziák nem tartják magokat nézve elérkezettnek az időt, s akár három, akár hét évenként szavazza is meg a német parlament a katonai költségeket és újonczokat, rájuk nézve a dolog egyre megy. De félni lehetett, hogy az a sok hadi zaj, melyet a kormány támasztott, túrhettelenné fogja tenni a helyzetet, felkorbácsolja a szenvedélyeket mindkét félől s elkerülhetlenné teszi a háborút. Most a látma megszűnt s az innen fenyegető veszély elenyészett. És ez az éppen, a mit mi a béke érdekében meg nyugtató színtománának tekintünk.

Felhozhat az is, hogy az osztrák-magyar delegációk egyhangú határozata az 52 millió hitel megszavazásánál, valamint Bylandt-Rheidt ez alkalommal tett nyilatkozata, hogy készen vagyunk — szintén hozzá járult a békés hangulat megszilárdításához. Oroszország ily körülmények között — ngymond — meg fogja gondolni kétszer is, mielőtt támad. Ha így állana a dolog, az általunk hozott áldozatnak meg lenne legalább ez a jó hatása. De mi ezt nem hisszük komolyan. Oroszország ismeri a mi haderőnket alaposan s nem volt szüksége arra, hogy a hadügyminiszter nyilatkozatát meghallja. Az ily nyilatkozatoknak úgy sincs valami nagy hatása, komoly veszélyek idején. III. Napoleon hírhedt hadügyminisztere is azzal bízta a uralkodóját, hogy készen vagyunk az utolsó gombig. És a poroszok még se riasztották meg magokat, hanem támadtak. Így lenne az most is, ha Oroszország igazán akarná a háborút. Hogy nem akarja, annak bizonyítékát adta a legközelebbi napok alatt. De nincs is oka a háborúnak. Nincs oka magát kitenni egy nagy háború esélyeinek, a melyhez nincs meg a pénz, a mely esetleg irtóztató áldozatokat követelne részéről s a melyben alkalmasint a rövidébbet fogná húzni.

Ez az igazi ok, a miért Oroszország most háborút kezdeni nem fog. Ez az, a miért mi határozottan békének tartjuk a helyzetet s azt hisszük, hogy ez alkalommal el fognak vonulni a nagyon is komor színt fellegek, a nélkül, hogy a villám lecsapna valahol.

(E-s.)

Vándorczigányok és a közbiztonság.

Ha közzgazdasági bajaink forrásait kutatjuk, csakhamar azon meggyőződésre jutunk, hogy ezen bajok okozói közt a közbiztonsági állapotok ziláltsága is lényeges helyet foglal el. Igen, mert ha a közbiztonság jó és kitágult, akkor a gazda nincs kitéve annak, hogy mikor ő fáradt és ellankadt testét nyugalomra baltja le, míg alszik, — eddig valaki elemeli igavonó

barmát, vagy kamráját üríti ki. Pedig az ily esetek — kivált a hosszú téli éjjek tartama alatt — felelte gyakoriak, s ezek lényegesen hozzá járulnak a tönkremenéshez. Hogy hányan vesztek el ily eset miatt ősi fészkeiket, azt bajos volna meghatározni; de ha figyelembe vesszük azt, hogy a szerencsétlen gazda, — kinek igas barmait, vagy nyári élelmét ellopták, sokszor kényyszerre van még zsorászhoz is fordulni, hogy pénzt kölcsönözzön, és földjeinek megmunkálásához más jószágot vagy élelmet szerezzen, mert ezek nélkül nem bír boldogulni, — heverő pénz pedig ma napság, oly ritka a falusi kisebb gazdánál, mint a fehér holló — akkor belátjuk, hogy a közbiztonság jósága, alapja a polgárság boldogulásának.

Mióta az állami csendőrség lett felállítva, azóta a közbiztonság is javult; s a nélkül, hogy ezzel a csendőrség panegiristájává lennénk el kell ismernem és velem együtt mindenkinek, hogy a rablók és tolvajok kérekeirekésében meglehetősen tapintatosságot és ügyességet fejtenek ki s kötelességüket — leszámítva az egyes eseteket — kifogástalanul teljesítik és azáltal a közönséges tolvajoknak téken tartják.

Itt vannak és élődnek azonban köztünk a vándor cigányok, kik úgy az egyesek éber őrködését valamint a csendőriök ügyességét, oly rafinériával kitudják játszani, hogy amit egyszer ok ellettek lábálól, az vajmi ritka esetben lát napvilágot; a káros ütheti nyomát, mert ezen kóbor sátoros nép ma itt, holnap amott ilt fel tanyáját, s senki sem sejtji, hogy merre tűntek el.

Valóban csodálatos dolog, hogy köztünk, — kik úgy szeretjük a fényt, pompát és kényelmet, és kik napról napra jobban közeledünk a tökéletesesség felé, ezen félvad állapotban levő népseg úgy fentbirta magát tartani egész a mai napig — ősi jellegével együtt, — hogy rajta a 19. század felvilágosodottságának nyoma sincsen.

Ha így téli időben, mikor mi a jól befűtött kemence mellett üldögélünk és az ablakon át nézzük, mint seprí a hideg szél a havat, s látjuk ezen félg meztelen népséget daczolva az idővel, fázva és dideregve az utcán végig vonulni, nem tudjuk szánakozzon rajtok, vagy rettegjünk-e. Mind két esetben mi vagyunk a rászédettek; mert ha megszánjuk őket és nyújtunk nekik egy-két harapásnyi kenyéret, — mit a magyar nép senkitől sem bir megtagadni — ezzel istapot adunk nekik a további kóborlás- és vándorlásra, de félünk is kell tőlük, mert a hol ok meglellenek ott a közbiztonság meg van zavarva, s távozásukat boltok, kamrák, pincék feltörése, vagy — mi még a legkedvesebb foglalkozásuk 4—5 par ló ellopása hirdeti.

Ezen állapot türelhetlen; és itt az

a bőlesőt gyerekestül Pásztorhára! Azóta kapott híre a „vizslási harmat”.

Rá is ért a nép az elezre mindig jobban mint ma; nem járt oly tömegesen az alföldre dologba, mint most, hanem „haspeket” fektült a napon, s ha tökmagot tisztított, hát boldog volt. Az igények ma fokozottabbak.

Az egyes családokat most is „had” el-nevezéssel illetik mint Egyházas Baston ahol a „Mede” hadja „Göböl”, „Tunkares” és „Csajka” osztályokra szakad.

A palóc a házat, gazdaságát és háztartási eszközeit, felhármentűjét, bocskorát stb. maga készíti, más házi ipara alig van. S ha volna, nem tarthatna volna fenn azokat a régi remiszkezenziakat, amelyeket ha nem is a pogány korba, de a kereszténység első századaiba lehet visszavezetni.

Házát is két olyan oszlopra építi, melyek közül az egyik a „Bál isten” emlékére a bályán, míg a másikat a kereszténység tiszteletére a „Boldog anya” néven nevezi, telemtetsve hieroglyphszerű ákom-bákomokkal, melyeket se le nem olvas, se le nem ír, se le nem rajzol ma senki; csak a gyerekek csókolják sorba imádkozás után, lefekvés előtt.

Pray szerint a régi hunok valamikor Kinába járatnak gyermekeiket iskolába, valjon nem ott tanulták-e el emez ábrák elemeit? Irószköz gyanánt még a mult században is átalános a rovást használták s Balaskó Pált latin versben énekelte meg Bál Mátyás, amiért az általa hallott szent beszédek és zsolozsmákat ilyen rovásokról tiz éz mulva is le tudta olvasni vagy énekelni. Thuroczy és Oláh Miklós állításai szerint így röt-

skandináv-kódexet, melynek czime „Igor hadjárata a palócok ellen” ma is tanítják a moszkvai egyetemen.

Magyar kútfőkből közönségesen a szent László koráig vezetik vissza a palócoknak beköltözését, — de ez sokkal régebbnek látszik, sőt valószínű, hogy a honalapító Árpád a Mátra és Karanes tövében már ott találta őket; mert hisz a palócok Klaproth Gyula szerint már a 996. esztendőben szerepeltek; ez a nép, amely ma a társadalmi fejlődésnek oly alant fókán áll.

S etnografiai szempontból éppen ez a körülmény nevezetes.

Embertani és néprajzi adatok szerint a kun egészen más néptörzs lehetett, amire a történetesek kevés tekintettel voltak. Hogy turesán beszélnek Timon Sámuel szerint különösnek éppen nem lehet venni, mert az már akkor idegenről volt keverve, hát ha ma bírálja meg az ember őket.

A magyar törvénykönyvben nem fordul elő a palóc sehol, amire szűkség nem volt soha, mert ha a szélely Erdélyben mint nemzet szerepel, annak oka abban keresendő, hogy ott a magyar is, meg a szász is a közigazgatás kardinális fogalmát képezte.

Béla király névtelen jegyzője magát a palóc földet oly részletesen ismertette, aminővel hazánk más vidékéről III. Béla korából, de későbbi időből sem ilyen dícselkedhetünk; s e miatt maga a „Névtelen” is palóc volt s aligha nem az egri püspök Klétus.

De sőt a nyelvészek szerint a halotti beszédet, a „Latiatve feylem zumtuchel mic vogne” kezdett u. n. Pray-kódexet is a palóc földön szerették s Horvát István eddig hiszi, hogy ha Révai, a nagy,

Palóc-világ.

Írta: Findura Imre.

A palóc-kérdéssel a jelen század első három-négy évtizedében több előkelő tudósunk „ex professo” foglalkozott. A historikusok, kiválóan Fejér György a kunnal azonosnak vették; míg a szomszéd népek forrásai azt gyanították, hogy a palócok valamikor a varág-korban orosz uralom alatt állottak s azt az ó

ideje, hogy a megyék és az állam komolyan hozzá lássanak a kóbor cigányok letelepítéséhez.

Angol- és Franciaország már ebben is jóval megelőzték bennünket, a mennyiben ők már két századdal előbb kezdték letelepíteni a cigányokat, s különösen Angolország meglehetősen jó sikerrel végezte.

A mi törvények nálunk ez ügyben hoztak, inkább vallanak keménységre, mint humánosságra és a cizélnak sem felelnek meg; mert azzal, hogy a cigányoknak a falu közelében nem szabad sátrát ültetni, és hogy nem engedik őket a határban tovább mint két óráig időzni — mintegy rákényszerítjük őket a kóborlás- és lopásra, de meg nem telepitjük őket; mert szívesebben bevonulnak a sűrű erdő belsejébe, — honnan egész biztonsággal üthetik garázdálkodásukat — mintsem állandóan letelepedve békés foglalkozást üzennek.

A vándor cigányok állandó megtelepítésétől függ közbiztonságunk javulása, mi felette kívánatos; s másrészt azért is hogy a felvilágosodott művelt európai nép között nomád nép is lakik félvásárlásban, s míg ezek közöttünk kóborolnak, kétkedünk kell, hogy valóban mi vagyunk-e a civilizált 19. század művelt népei.

Ajánlom tehát szerény és igénytelen soraim szíves megfigyelését a törvényhatóságok és a magas kormány becses figyelmébe.

(„Z. K.” után.)

—b.—

A jogakadémia esetéhez.

A szent-történelem ad elő egy tragédiát, mely úgy látszik közel két ezer éves régiségre daczra máig is új, legalább a személyek változásával ma is ismétlődik.

Egy a világ különböző részéből, egybegyűlt tizenkét főnyi kiadott sereg egyik tagja megalkuszik a zsidótanácossal 30 ezüst pénzért s elárulja mesterét, az ártatlan vért.

A jó alkalom kapóra jött. A mestert meggyalázták, kivégezték. A nép a kivégzett vonaglásait látva, ítéletének e szavakban kívánt hangos kifejezést adni: „bizony ez az ember igaz vala!”

Az áruló — ízette a belső bírótól — vissza viszi Kajafás főbírójogát a vérpénz s e szavakkal vája szeméi közé: „véteztém, elárultam az ártatlan vért!” — De későn! A nemzisi karja kergette végtelenül a bűnöst, s ez a futásban, mint gyenge lélek elfáradván — fölkapasztotta magát.

Tanulságos egy történet. Miért, hogy még is, bár más és más szereplőkkel e tragédia ma napság is színe kerül?

A darab első fölvonásában — gyöngébb személyzettel — most játszódtok le a pécsi jogakadémián.

A főszereplők közül amint nem ment-hetjük a „tizenkettédikét”, ép úgy adó-zunk a legnagyobb elismerésben — az áldozatnak.

Említsd tettünk lapunk olvasóinak még január végén a kínos benyomást keltő ügyről, mely szerint Egy Dezős volt pécsi joghallgató Lonesár József jog-, állam- és bölcsészettudor, képestett egyetemi magántanár, és a pécsi jogakadémia nyilvános rendes tanára ellen föl-jelentést tett, melynek következtében, az fölfiggesztett és ellene a fegyelmi viz-szálat elrendeltetett. Vizsgáló biztossal Pilch Antal törvényszéki bíró, az államvizsgálati bizottság kultúrgazd kéretett föl. A fegyelmi bíróság következőleg állítottat össze a püspök által, elnök dr. Feszti Károly ka-

tak a székelek épen, még pedig len hun-sytha betűkkel.

Ezek szerint Gézától kezdve nyolcz hosszú századnak kellett elvonulnia, hogy a keresztény vallással átvett romai. u. n. diák írásmód a régi hun, székelek vagy palócz-betűket képes volt kiküszöbölni, akiknek nemcsak ábrák, de képek is voltak, amint az I. és a II. rendelet-nek 4. §-ból kitetszik, a hol ez áll: „istentelen szittya tisztelgéseket s a hamis isteneket előlörűk, képeiket lerombolják”.

A rovást, így látszik — a szentkúti, verebilyi ezírbetűk emléke tényleg fűn, a melyeket egy-egy krajczárért vásárol a vezeklő, nagy boldogasszony napján.

A palócz ha számlál, csak ötig megy; mint a régi római a maga I, V, X, L és M. betűivel, amikhez egy-két jelt hol hozzá-sz vagy elvesz belőle; vagy a zsidó, ahol minden arabs szám jegy egy-egy betű képviselője. A palócznál a hatos: öt meg egy, a hetes: öt meg kettő s így to-vább. Sőt a régi világban az őregebbek közt nem egy győngye elméjű talákozott, aki különbséget tett az egy meg a három krajczár között, ha vett vagy eladott valamit.

Ilyen korlátolt a gondolatmenete; sőt viszás, esetén a következtetése ma is. Áll-jon itt izelölő egy pár.

Először látott életében hamuvert egy este a palócz a koresmáros asztalán. — Ugyan kérem szeretetvő, minek valaó lehet ez a olloó furma jaószág? — kérdi nagy kíváncsian a koppanótóra mutavta.

A koresmáros elmondja, hogy azzal veszik el a gyertya hamvát és biztatja az embert, hogy a már úgy is megynult ham-vat koppanás el.

— No mé teróbalom! — úgy mond — s ezzel a balkeze két első ujjá közé

nonok, dr. Szeredy József prodirektor, dr. Mutschbacher Viktor jogtanár, Zsol-nay György államügyész és Hinka László püspöki jogtanácsos, mint előadó.

A vádák a nevezett tanár előadására vonatkoztak, hogy azok erkölcsiségbe ütköző elveket tartalmaznak és hogy a nevezett tanár a jogászok ügyeibe avatkozik.

Sajnáljuk, hogy ily vádakat általán vizsgálát tárgyává tehettek, de megtörtént. Nagy izgalom közt megindult a tanuki-hallgatás, a tanítványok döntöttek tanárunk léte, vagy nem léte fölött, amint már hal-lottak valamit vagy nem hallottak, helye-sen fogták föl vagy fölfiggni nem akarták. A kihallgatott 30 és néhány jogá-z közül felének vallomása többé-kevésbé terhelő, másik felé teljesen mentő volt. A vádák alaptalansága mellett szót, ezen kívül a panasz alatt levőnek kifogástalan, tiszta, szeplőtlen magán élete. A jogvégeztesek közül pedig — kik már állásokat töltenek be az életben, mint ilyenek semmi intézeti presszó alatt nem állanak — hatvanan írtak alá nyilatkozatot volt tanárunk érde-keben, a vádakat teljesen alaptalannak nyilvánítván.

A fegyelmi bíróság tartózkodott íté-lelet mondni, csupán véleményadásra szorítkozott, föntartva a megvess püspöknek, mint kegyurnak a szabad rende-keztést. És véleménye panaszoltra marasz-taló volt.

Távol tőlünk, nem is alkalmas fogalom bíróságok ítéletét bíralgatni, de ez esetben még is tulzsigorunk tartjuk azt. Magyarazatul szolgál azonban a kö-rülmény, hogy a püspöki szabályzatban fokozatos fegyelmi büntetések u. n. intés dorgálás stb. nem léteznek, a kegyurnak bírmok jogában áll az intézeti tanáro-kat állásuktól fölmenteni, még ha okot sem szolgáltatnak reá.

Hallomásunk szerint a fegyelmi bírós-ág mindazáltal a panasz alatt levő tanárt a megvess püspöknek, — tekintettel 11 évi tanári buzgó működésére, végzett ta-nulmányaira, tanúsított ügyszereit, ne-mes törekvéseire, mely ha még hibázott is, de minden szándékosságot kizár, — megkegyelmezésre ajánlotta. A püspök mereven magáévá tévén a bíróság véle-ményét dr. Lonesár Józsefet a mult hét folyamán állásától fölmentette.

Nagyszámú tisztelői és barátaival egyetemben öszinte meleg részvételnek és sajnálkozásunkat fejeztük ki dr. Lonesárt ért, megrendítő sors-csapás fölött, ki tán tehetése egy végett már rég képezte üldözés tárgyát, ki saját törekvéseivel oda küz-dött föl magát, hova az egyházmegye tagjai közül kevesnek sikerült, ki mint tanár még ellenesei beismérése szerint is kitűnő, mint férfiú szilárd jellem, mint ember mindenki iránt szívélyes és előzé-keny, ki bár lehetett előadásaiiban sza-badelvű, de az emelt vádák csak fonák vagy rosszakaratu uton fogamzhattak meg ellene, hogy ekként legszebb férfi korá-ban az iskolai év közepén távolították el azon pályától, melyen lelkenek annyi odaadásával működött és a melyen oly sok jót eredményezett már és eredményez-tett volna még.

És a vallomások alaposságát azzal cáfolta meg legfeszélyesebben, hogy volt benne annyi lelkiért, hogy az ítélet kéz-bevitése után legott tévovázás nélkül, mint igazi pap püspökének teljes rendelkezé-sére bocsájtotta magát, kérve melőbbi bármily munkakörbe való áthelyezését. Föntartva magunknak hogy az esethez

veszi a koppanót és szétnyitja; aztán a gyertya hamvát jobb keze két első ujjá-val elvevén, azt a koppanót ládacsakjába helyezi és a födelet egész illedemmel rá-csukja s fejesőlvá így szól:

— No má megkeő adnyi neki, hogy nagy on a ókomatos kis szerszám.

Vagy egyszer Guszonán nagyon el-szaporodott az egér. El is panaszolta ba-ját egy asszony a kántornénak, aki azt a tanácsot adta neki, hogy hát macskát kel-lene tartani.

— Gondoltam is een máa erre, de aztán megint csak a jutott szembe, hogy hát mindegy, akar a macskát tartom, akar az egeret: mind a kettőnek enynyi kell adnyi!

A palócz flegmája bámulatos. Egy palócz Egerben történetesen hosszú eszmát talált kiválasztani alába-ra hogy vele egy köben megbottolt: min-den szó nélkül rátette a lábát a vágótőké-re s a baltával annyit vágott le a csizma or-rából, amennyi fölőlesleges volt.

E sorok írója néhány év előtt kísér-letetett fel a „Bezen attamaz” kezdett u. n. kun „miatyánk” ot a finn-ugor nyelvekkel való hasonlítás alapján magyarazgatni; akkor még nem tudta, hogy ennek az imádsagnak nyelve tatár eredetű; de azt a tanulságot merítette belőle, hogy a nyel-vészek mindaddig „ad absurdum” fogják a magyar nyelv természetének fejtegetését vinni, míg a provinciális mus tana vizs-távza nem lesz; és hogy a választal végre a finn-ugor és a török-tatár rokonság kö-zött meg legyen állapítva: gyermekeink érdekében kívánatos, akiknek éppen a ta-náraik nem ismerik a magyar nyelv lénye-gét, melyet előadnak s nem általán bizal-masan be is vallani, azokat a küzdelme-ket, amelyeket épen az anyanyelv oktatása körül kénytelenek kiállani.

még hozzá szólunk, csak annyit jegyzünk meg, hogy dr. Lonesár József távozása — bár miként is vélekedjenek ellene, nem fog a pécsi jogakadémia javára válni.

Külömfelők.

— **Márczius 15-ike Pécselt.** A pécsi jogakadémiai ifjuság az idén is megünne-pelte márczius 15-ikét, nem ugyan oly fé-nyes sikerrel, mint az előző években, ez a körülmény azonban az akadémián legutóbb fölmerült zárlat viszonyoknak tudható be. Mindazonáltal dícséretes, hogy az ifjuság olvasó körének tagjai fölül tefelölég igyekeztek az emlékeztetés nagy napot megünnepelni. Délelőtt az „Olvasó kör” helyiségében Ungelhauser Károly olvasó körü elnök megnyitá beszéde után, Totth István és Rupp Lajos alkalmai fölőlvást tartottak; Nédler Lajos, Petőfi „Talpra magyar”-ját szavalta.

— **A keresztény polgári társalgó kör** testületileg ünnepelte meg a szent szabadságharc születésnapját derék hazafiakhoz illő komolysággal és ihlettséggel. Délelőtt istentiszteletre mentek; este pedig az egyleti helyiségben mintegy 140 teríték társas vacsorát rendeztek. Az egyesületi tagok csaknem teljes számmal vettek részt az ünnepélyen, rajtuk kívül szép számu vendég is volt jelen. Az első toasztot az egylet elnöke: Udvary Sándor mon-dotta szépen átgondolt, lelkes beszédet tartva. Poharat a 48-iki nagy eszmék em-lékére ültet. Utána szebbnél szebb, tartal-mas hazafini bértől áthatott beszédek mon-dottak. A derék életrevaló és buzgó törekvést egyestől megmutatta, hogy ha-zafianan érez és gondolkodik. Városunkban ez az első eset, hogy márczius nagy nap-ját testületileg ünnepelték meg. Az egy-szert iparosokból álló s váltóvető törekvő keresztény egylet haladása figyelemre méltó. Nem csak, hogy önképzéssel s a hazafias eszmék terjesztésével foglalkoz-nak; de az ipar-ügyek terén kifeje-zett tevékenységük által is szerzenek érdemet. Csak így haladtanak tovább az alapszabályaikban meghatározott nemes czél felé, úgy kétségkívül föl fog virágogni az egylet s nemcsak anyagilag lesz erős, de erkölcsi tekintélyt is fog szerezni.

— **Képviselői látogatás.** Nagy Ferenc a pécsi járás függetlenségi 48-as párti képviselője a napokban látogatást tett Szalántán s a szomszédos községekben, hol mindenütt a legnagyobb örömmel, öszinte szívélyességgel s a rokonszenves ragaszkodás és szeretet melegével fogad-tak. A nap javát teljes igyekezettel szí-vén viselő derék képviselő élénk érdeklő-déssel kérdezősködött a községek állapo-ról, választóinak helyzetéről. Csütörtökön érkezett vissza városunkba s a 11 órai vonattal Budapestre utazott.

— **Az egyházmegyébe.** A megvess püspök Otrókány-ból beremendi plebánost síklós-kerületi esperessé nevezte ki.

— **A városi bizottsági tagok választása.** Holnap, vasárnap lesz a választás, mely kétségkívül nagy fontossággal bír városunk közigazgatási életére. A városi bizottsági tagok kezébe van letéve a város sorsa. Ők választják a tisztviselőket, ők intézik a város ügyeit. A választás nagy jelentő-ségét ismerve, a polgárság értekezleteket tartott a héten, melynek célja volt meg-állapítani a választandók névsorát. Partunk is tartott értekezletet, hogy kölcsönös meg-állapodással igyekezzék a város köztigyei-nek előmozdítására irányuló törekvéseit a választásnál érvényre juttatni. Tudvalevő-leg a kormánypárt emberei is mindent el-követnek, hogy a saját híveiket juttassák be s a hatalmi érdekek képviselésére szük-séges többséget biztosítsak; kell tehát, hogy a függetlenségi párt is megtegye maga részéről mindazt, a mit a tisztesség és jogosság határai között tehet. A ki a város gazdálkodási rendszerét figyelemmel kíséri, jól tudja, hogy köztörvényhatósági gyűléseink a többség, mely a város va-gyonának „hasznos beruházásuak” nevezett pazar költségeit megzavazza: a kormánypárt; míg ellenben az a kisebbség, a mely oly szivós kitartással igyekszik a város vagyonának pusztulását megakadályozni, ez a függetlenségi párt. Hiába akarnak a város ügyvezetését a politikai pártállás-tól elválasztani, ez nem lehet. Nálunk aki mindent megzavaz, ez a kormánypárt; aki pedig ellenzéki álláspontot fog-lal el, ez a függetlenségi párt. Tudvalevő, hogy a kormánypárt minden nevezetesebb közgyűlés előtt értekezletet tart s nem úgy hívja meg a bizottsági tagokat, mint egyedül a város ügyei iránt érdeklél viselőtő városi képviselőket, mert ez esetben a független-ségi párti képviselőket is meghívna, hanem ezt nem teszi, csupán a kormánypárti biz-tagokat hívja meg s ezzel világosan be-van bizonyítva, hogy nem mint kizárólag a város ügyei iránt érdeklődők, hanem mint politikai párt értekeznek. Nagyon helyén van tehát, ha pártunk is, mint po-litikai párt igyekszik gyarapodni és be-folyást szerezni a város közigazgatásába; mert csak így lehet ellensúlyozni a hatalmi érdekek túlkapasait, csak így szerezhetünk a város javát előmozdító lelkiismeretes tö-rekvéseknek érvényt. — Végül pedig meg-jegyezzük, hogy a választás reggel 9 ó-ra-kor kezdődik s d. u. 4 órákig végződik. Igyekezzék mindenki időjében szavazatát beadni.

— **A pécsi dalárda** f. hó 16-án tartá évi rendes közgyűlését. A mult év esemé-nyeit világos képen előtűntető évi je-

lentés fölőlvására, a kedvező adatokat nyujtott számadás bemutatása, az egyleti vagyon és letart betérjesztése után az el-nők a tisztikar és választmányával egye-temben lekészült, kévrén az új választás elrendelését. Megválasztottak: elnökké: Aidinger János; alelnökké: Jilly Alajos; karmestereké: Wachauer Károly és Hof-fer Károly; titkárokká: Reberics Imre és Kiss József; pénztárnokká: Szigriszt La-jos; igazgatóvá Reberics Vince; levéltárnok-ká: Mihálovics Antal. Választmányi tagok let-tek: Egerszegi Kálmán, Eötvös Gusztáv, Hegedüs Károly, Hillebrand Ferenc, Ko-harics János, Langer Viktor, Szelman Győző, Szucsics Károly működő tagok; továbbá Benyovszky Manó, Hegedüs Imre, dr. Johann Béla, Liki János, Pilch Antal pártoló tagok. A választás befejeztét még némely házi ügyek elintézése követte s ezzel a gyűlés véget ért.

— **Növendékek hangversenye.** A városi zeneiskola és polg. leányiskola növendékei álm f. hó 25-én a „Hattyu”-teremben tar-tandó zene- és énekelőadás műsora: 1. „Nép-fölkelő induló”, zenekarra irta Hoffer Ka-ároly. 2. „Viharban”, háromhangú női kar, Dünertől. 3. „Ave Mária”, fuvolára zongora-kísérettel, irta Popp W. 4. „Gavotte”, zene-karra irta Löhr Vilmos. 5. „Népdalok”, háromhangú női kar Erney F. től. 6. „Ab-ránd”, hegedű-szóló zongorakísérettel, Ma-sastól, előadja Weber Alfréd. 7. „Polonaise”, zenekarra irta Hoffer Károly. 8. „Olasz uta-zási kép”, fuvolára, zongorakísérettel, Ter-schaktól. 9. „Ej dal”, vonó quintett, Löhr Vilmostól. 10. „Mazurka”, zenekarra irta Hoffer Károly. 11. „Isten áldd meg a ma-gyart”, női karének zenekísérettel, Erkel F. Beléptidjék: ülőhely 1 frt: állóhely 50 kr.; gyermekjegy 30 kr. Kezdeté delután pont 4 órákig.

— **Mosolygó lapok.** Hakseh Lajos, a „Pécsi Hírlap” szerkesztőjének apró hu-moriztikus elbeszéléseket tartalmazó fü-zete a napokban hagyta el a sajtót esinos és díszes kiállításban. A 88 oldalra terjedő könyvecske 14 humorosket tartalmaz, melyek mindegyike szinte duzzadozik ama jó ízű, egészséges és természetes humo-ról, mely Hakseh tollát annyira jellemzi. Az olvasó mosolyogva veszi kezébe a „Mosolygó lapok”-at, mintegy előre sejtve, hogy a könyvhöz sok jó dologgal fog ta-lálkozni, melyek meg fogják nevetetni, mert hiszen Hakseh irta azokat, a kit már oly előnyösen ismer a mi közönségünk vidám kedélyéről, tréfás ötleteiről. S nem csalódik. A „Mosolygó lapok” ellenállat-talannul oda varázsolják az olvasó ajkára a mosolyt! A ki tehát vidám órákat akar magának szerezni, vegye meg Hakseh könyvét. Egy füzet ára 50 kr. Díszkötés-ben 1 frt. Kapható valamennyi könyvke reskedésben.

— **Nögyleti közgyűlés.** A pécsi kö-tékony nögyelet ez évi rendes közgyűléseit márczius hó 25-én, pénteken, delután 3 órákig tartja az egyleti helyiség nagy ter-mében. A közgyűlés tárgyai: 1. Választ-mányi jelentés s pénztári kimutatás az el-múlt 1886. évről. 2. A számadások föl-lőlvizsgálata s tagu bizottság kiküldése. 3. Az üresedésbe jött 3 választmányi tagsá-gal választás utáni betöltése. 4. Az 1887. évi költségvetés megállapítása. 5. A netán benyújtandó folyamodványok s teendő in-dítványok fölötti határozathozatal.

— **Ondricek helyett Wilhelmj Ágost.** Ondricek hegedűművész közbejött aka-dályok miatt nem tart Pécselt hangver-senyt, hanem helyette Wilhelmj Ágostot nyerte meg Valentin Ottó könyvkereskedő egy hangverseny tartására. Wilhelmj Ágost legkevésbé szorul reklámra, mert ő már fényes hírnevet szerzett. Így hiszünk, hogy zenekedvők közönségünk között örömit fog szerezni azon bir, hogy Wilhelmj al-kalmunk lesz hallhatni. A férfi kora delén elő művészt már fiatal korában második Paganini-nak nevezte el Liszt Ferenc. Wagner Richard, midőn egy hangversenyt végig hallgatott, a következő szavakkal üdvözölte: „Nem vagyok szónok, hogy méltó kifejezést adjak meglepetésemnek, de ön érezheti, minő benyomást gyakorolt játékaival reám. A legnagyobb hegedű-művészt most volt szerencsém hallhatni!” Egész Európát és Amerikát beutazva kitűnő játékaival a közönséget mindenütt libelinselt. Ez ő hangversenye ritkítja pártját. A mit csak egy hegedűművésztől kívánhatunk, azt Wilhelmj teljesíti.

— **A „Pécsi kereskedelmi önképző és** betegsegélyező egylet” folyó hó 27-én d. u. 4 órákig tartja saját helyiségében (Sik-lósi-utca 1. szám, I. emelet) XII. évi köz-gyűlést. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyit. 2. Jegyző jelentés a választmányi mult évi működéséről. 3. Elnök, alelnök, főjegyző, aljegyző, pénztárnok, könyvtár-nok, 8 választmányi-, 2 póttag és 2 szá-mvizsgáló választása. 4. Indítványok. A köz-gyűlés határozatképességéhez 61 tag je-lenléte szükséges. (34 §) Indítványok 8 nappal a közgyűlés előtt a választmány-nál bejelentendők. (35 §) Szavazati jog-gal csak azon egyleti tag bír, ki a díjjakkal hátaléknak nines. (11. §.) A szavazati jog csak személyesen gyakorolható (36. §.) Az egylet vagyonáról és mérlegéről szóló kimutatás az egyleti helyiségben megte-kinthető. A közgyűlés után úgy ez, mint a beszámoló jelentés sajtó alá bocsátásti és minden egyleti tagnak kézbesítettli fog.

— **Panasz a telekkönyv ellen.** Általá-nos a panasz, hogy a helybeli telekkönyvi hivatalnál a fogantatosítók lassan men-nek. Munkaerő elegendő volna, de azok

más célzra használtatnak föl. Már pedig a telekkönyvek hitel-nyilvánkönyvek lévén, a legfőbb gond arra fordítandó, hogy azok-ból a birtok tulajdonosa és a teleh min-den utóajárás nélkül könnyen megtudható legyen.

— **Márczius 15-ike Sásdon.** A sásdi „Társas kör” mintegy 15 tagja fényesen ünnepelte a szabad sajtó proklamálásának nagy és dicső napját. 1/2 órákig este a „Társas kör” helyiségében társas vacsorát rendeztek, a harmadik fogásnál dr. Czirer Ákos ügyvéd emelt poharat és ékes sza-vakban emlékezett meg azon egyénekéről, kik a főszerepet játszottak 39 évvel ez-előtt ezen monumentozus az alkotmány biztosítékát képező munkánál, egyuttal ke-gyeletteljesen említé fel azokat, kik aldo-zatai lettek a 48-iki dicső eseményeknek és kiket azóta a halál az élők sorából ki-ragadott, — szavait leirhatatlan lelkes-déssel fogadták, mire Gundy Lajos, a füg-gelenségi párt veterán harezosa szellemes beszédben élteté a 48- és 49-iki esemé-nyek főszereplőit: Kossuth Lajost Be-zséde, akkora daczára, telve ifjú lévvél, annyira fölőlvillanyozta a társaságot, hogy rögtön reá zendítette a „Hymnus”, „Szóla-t”, majd a „Kossuth Lajos azt üzenté” ismeretes szabadságharczbeli nótát. Ezután egyik szellemes fölőlkötőt a másikat érte. A társaság késő éjjeli órákban a legjobb hangulattal oszlott szét. Valóban e kis helyen így sikerült ünnepélyre nem igen emlékeznek. Éljenek a sásdi társaskör lel-kes résztvevő tagjai!!!

— **Választási mozgalom.** Siskovits Ta-más, a sásdi kerület jelenlegi képviselője, a mult öszszel, midőn választóinak beszámolt, azok eddigi bizalmát meg-köszönve, kijelentette, hogy többé manda-tumot vállalni nem szándékozik. A sásdi 48-as függetlenségi választók elérkezettnek tartják a mozgalmat megindítani és szor-vezkedni. Már is több szűkkörü és magan-jellegű értekezlet lett e tekintetben tartva. A jelölt személye iránt a vélemények szé-tágazók voltak, egyrésze a volt függetlenségi antiszemita Szitar Danielt ajajította, míg mások dr. Czirer Ákos ügyvédet kívántak fölleptetni; míg végre a két függetlenségi párt az antiszemita 48-as függetlenségi, úgy a 48-as függetlenségi párt, nehogy egymást gyengítsék, hanem magoknak a győzedelmet biztosítsák, elhatározták, hogy dr. Czirer Ákos ügyvédet a 48-as függet-lenségi párt ismert derék és kitűnő tagját fogja a sásdi kerületben fölleptetni. E tekintetben a párt szervezése végett az elő-készítő bizottság e hó 25-iken Sásdon, Polgár József ügyvéd lakasan magánjellegű értekezlet fog tartatni, egyuttal ekkor fog a jelöltség is közéleti hivatalosan az alakított végrehajtó-bizottság által. Ezen értekezlet határozata közöltetni fog Iranyi Daniel és Öndy Géza orsz. képviselőkkel, mint a föntnevezett két párt végrehajtó-bizottságának elnökeivel, hivatkozással vá-laszol azoknak Polgár József ügyvédhez intézett levelekre. Tervben van két na-gyobb értekezlet tartása, melyek egyike Sásdon, a másik pedig Magocson fog me-gtartatni, mely értekezletre Ugron Gábor és Polányi Géza ismert függetlenségi kep-viselek résztvételével már előre is meg-igérték. Czirer Ákos megválasztása bizos, mert ő, még a vele nem egy politikai né-zeten levők is támogatják s örömmel vét-tek annak jelöltségét tudomásul.

— **Vajda János szobor Siklósa.** Mint minket értesítenek, a siklósiak évekkel ezelőtt elhalt Vajda Jánosnak, ki a vá-rosnak közel 100 ézeret erő vagyomát hagyta, sírjára szobrot akarnak állítani. Tessék! a derék siklósiak lefőzik Pécselt. Mi nem tudunk Szepessynek szobrot emelni.

— **Magyarosodás Petárdán.** A tiszta sokáez faluban az ottani derék tantó Bunyevác N. faradozásának szép jele mutatkozik. Az iskolás gyerekek utza-hosszat magyarul köszöntik az arra ha-ladót.

— **Mohácsi járásban a fa-iskolák.** La-punk egyik barátját értesítünk, miszerint Percel Kálmán járási útbiztos és faiskola fölőlvizelő a községeket szorgalmasan látog-atja és serkenti a fa tenyésztésre. Az út széleket befásítja. Müködsének szép eredménye látható is már. Albrecht ura-dalmának tisztjei azonban a sátoristyei utat fákkal ellátni nem akarják. Pedig azt tartjuk ép ezeknek kellene jó példával előljárni. Úgy tudjuk — évekkel ezelőtt — a járási főszolgabíró a pécsi járásban is szép eredményt mutatott föl, azonban az illetett fak nem tisztogatattak, már pe-dig nem elég ám fat ültetni, hanem an-nak gondját is kell viselni.

— **Egy napon két plébános-installáció.** Prantner Ferenc, a megvess püspök által egy hónap előtt kinevezett himesházi plé-bános holnap, f. hó 20-án lesz új hivatalába ünnepélyesen beiktatva. Az installandó plébános tizenhárom évvel tovább mükö-dött városunkban, mint székesegyházi kar-káplán és nőzárdaotadai inoktató lelkes ügyszerelettel, buzgósággal és sikeres ered-ménnyel. A hivatalában lelkiismeretes pap mint a társadalom tagja is jellemes, szó-kimondó, egyenes lelki ember volt. A hi-mesházi plébánia híveinek csak gratulálni lehet új lelkeszőkhöz, a kibén bölcs ve-zért, buzgó lelkipásztort és szerető atyát nyertek. Adjon az ég neki erőt, egészé-geget magasztos hivatása köteleinek fírad-hatlan s jó kedvvel való teljesítésére, hogy a gondjaira bízott hívek boldogításában ő maga is boldogságát lelje sokáig. —

Ugyancsak e napon lesz installálva Streicher József, az újonnan kinevezett németbolyi plébános is, a ki 11 évig az egyházmegye több különböző helyén, utóbb kétévesen a belvárosi plébániában segédlelkészkedett és legújabbán szintén mint székesegyházi karkaplán volt alkalmazva.

Egyéniségének sajátos megnyilvánulása, vonzó szeretetremélőssége és megjelenésének kifogásolhatatlansága révén itt léte alatt nemcsak a helybeli papoknak lett kedvencévé, hanem úgyszólván a városnak legnépszerűbb papja volt.

Tizenhárom és fél évi időzárólap köztére egyházmegyéink jelen viszonyai között mégis nem mindennapi szerencse rá néve, hogy kivált oly magán kegyuraságnál nyert plébániát, a melyben sohasem szolgált. Különben ennek is igen egyszerű magyarázata van. Ugyanis Streicher József hivatalos teendőinek potos és lelkiismeretes elvégzésén kívül a közhasznú működés terén is tevékenyen részt vett és főképp a helybeli kath. legényegyletnél viselt alelnöki tisztének ügybizod betöltésénél nyerte meg, illetve érdemelte ki ama kiváló kegyet, melynélfogva a püspök őt a kegyurnak, Montenuovo hercegnek kivételre ajánlotta. — Ad multos annos!

Hajózás. A Duna-gőzhajózási társaság a hó 10-én megindította mind a posta-, mind a személyhajó-járatokat. A postahajók Budapest és Orsova-Galac között egyelőre hetenként 3 szor, a személyhajók Budapest és Mohács között naponta közlekednek. Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor. Mohácsról Budapestre naponta déli 12 órakor délen. Ezzel kapcsolatban egyúttal fölhangzik az utazók közönség figyelmét azon körülményre, hogy a hajóközlekedés megnyitása folytán a Mohács és Pécs között közlekedő és eddig 11 óra 37 percre tartó helyi vasúti vonat ezen a déli 10 órakor indul Mohácsról.

Furcsa história. Or. Bozsér János mohácsi lakos sürgőnyűt vivén Himesháza, midőn hazafelé jött, a gyalogolástól fáradtan a jennei úton leült egy kőre pihenni. Pihenés közben azonban elaludt és csak arra ébredt fel, midőn egy valaki a vállán levő társaságát elvette és elszaladt. Bozsér a tolvajt ismeri látszott, de följelentést a lopott tárgy értékének esékélyesége miatt nem tett ellene. Néhány nap múlva azonban társaságát tartalmazó táskájával együtt udvarában találta. A társaságban azonban saját holmiján kívül még egy papírszeletet is talált, melyre írónak ez volt írva: „Baratom úr, itt van az a társaságja mindenestől együtt. Hanem arra figyelmeztetem, hogy többé ne aludjék az Jenei ut közepén, mert életét is vesztheti. Tehát az nevez Nekeresdi János.”

Hálatlan hívek. A ma egy hete elhunyt Kohn Endre villányi esperes-plébános sokat aldozott a villányi kálvária helyrehozására, jó karban tartására és esztétizálására: minék folytán oly nagy öröme telt a kálváriának, hogy meghalva is ott hagyott nyugodni. És mivel ezen óhajnak végrendeletben is kifejezést adott, a kálvárián temettetett el. Minthogy azonban a világon sok oly ember van, ki a kákn is esomélt, így Villányon is akad ember, ki több kath. hitet a többi közt avval bujtogatott, hogy „úgy a ti plébánosok anyyira szeretett titeket, hogy még a halálban sem akar veletek együtt lenni.” Ezen bujtogatás folytán aztán csakugyan oly nyilatkozatok történtek némelyek részéről, hogy az elhunyt plébános holttestét ki kell ásni és a patakba dobni, sőt a sirkeresztet szentestető kezek általól el is lopták a sírtól. Ilyen, az illetéket eléggé jellemző viselkedéshez — úgy hi-zsútk — nem kell kommentálni.

A dunai védőtöltesek jó karban tartása. Egy fölsőbb rendelet folytán a mohácsi járás főszolgabírája fölhitte a pécsi püspöki uradalmat, így Mohács, Duna Szekeső és Kölked községek előjáróságait, hogy a dunai védőtöltesekben a telen át nétan támadt sérüléseket sürgősen kijavítsák, hogy a Dunának a tavaszi hó- és jégolvadási folytán netán rohamosan növekvő árja ellen kellő védekezéssel bírjanak.

Március 15-ikét megünnepelelték Mohácsban is az iparos körben. Margittay Péter tartott hazafias fölvilágást. — A nagybaranyai polgári kör szintén, mint minden évben, úgy az idén is hazafias kegyelettel ülte meg a magyar nemzet újjászülésének napját.

Merénylet a csár ellen. III. Sándor orosz csár ellen tervezett merénylet képezi a hét főeseményét. A megkísérlett merénylőtől szóló hírt el akarták tudni, de az angol alsóház ülésén hivatalosan adták tudomásul, hogy a nihilisták ép oly módon akarják meggyilkolni III. Sándor csárt, mint atyját, II. Sándor csárt, és pedig azon a napon, melyen a meggyilkolt csár emlékére gyászszertiszteltet tartottak. A nihilisták az utézan helyezkedtek el a robombakkal, hogy a gyászszertiszteltet letre vonuló csárt meggyilkolják. Azonban a merénylőket — számszerint hatot — elfogták, mielőtt végrehajthatták iszonyt terroret. A megkísérlett merénylet még mindig életképesek. Az orosz kormány és hivatalos sajtója rendkívül erőlködött elhitetni a világgal, hogy a nihilisták még a magja lázgal, hogy a nihilisták még a magja lázgal, hogy a nihilisták még a magja lázgal; látatlanul, homályban szövik pokoli terveiket: számuk szaporodik és nem fogy; a külföldön valóságos nihilista-telepítvények virágzanak, melyek hatalmas sajtóval rendelkeznek és élénk összeköttetésben állnak az otthon működő elvtársakkal, kik

nagyobbára a legjobb osztályokhoz tartoznak. A nihilisták létezését bizonyítja a csári család életmódja. A teli-palotát tízezer katona tartja megszállva, a csár egy lépést sem mer tenni őrizet és rendkívüli óvó intézkedések nélkül.

A bankjegyek szövege. Az osztrák szlávok nagyban erőlködtek kivinni, hogy a bankjegyek szövege valamennyi nemzetiség nyelvén legyen kiírva. Körülbelül harmincz-féle nyelvű szövege lenne bankjegyeinknek, ha a csehek indítványára többséget nyert volna az osztrák képviselőházban. Az indítványt azonban kedden leszávták, és a bankjegyek szövege marad milyen volt. A több nyelvű szöveghez természetesen Magyarország beleegyezése is kellett volna, e beleegyezést azonban még azok sem adhatják meg, kik a dualizmus hívei, mert a bankjegyek szövegének két-nyelvűsége a dualizmus kifolyása. Az osztrák képviselőház cseh képviselői nagyon szidták bennünket és a kiegyezést, melyet büntetnek minősítettek. Szidalmakkal nem törődünk, a kiegyezés felől mondott véleményünkért gratulálunk.

A „Budapesti Hírlap” (szerkesztő és kiadó: tulajdonosok Csukási József és Rákosi Jenő) a legkitűnőbb és legkimerítőbb távirati tudósításokkal szolgál és közvetlen összeköttetése révén Európa összes fővárosaival, a mostani világos időkben, legbiztosabban tájékoztatja olvasóközönségét. A kiválóan hazafias szellemben szerkesztett „Budapesti Hírlap” öt vezércikkét, tárczáit, rovatát, az ország legkedveltebb és legterjedtebb hírlapjává tették. Előfizetési ára negyedeve 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, kalap-utca 16. szám. (3-1)

A kinek barátai vannak, ne csodálkozzon azon ha irigyei is találkoznak. Hiába! az már úgy van az életben, a mint a költők nagyon találón mondják, hogy „az élet zavartalan öröme e földön senkinek se adatik.” Ezért Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsinálók barátait ne nyugtalanítsa az, ha a hála és elismerés szavai mellett az is megtörténik, hogy vagy egyszer itt-ott valamely elégedetlen az ő nézetét hallgatja. Mindenkinél tetszését megnyerni lehetetlen s így természetesen ha ama sok ezerekehez, a kik gyors segítséget a gyógyszerésztől találtak Brandt R. svájci labdacsinálók s ezért hálaikkal, néhány elégedetlen is csatlakozik, a néltől azonban, hogy ez által a legesekélyebb jogosultság adatik a szer általános becsét illetőleg követeléseket vonni le. — Egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban.

CSARNOK.

Az anyagi nevelés.

A társadalmat legjobban fenyegeti az anyagi nevelés, melynek értelme abban kulminál, hogy nevelj az embert a föld számára, az élveik élvezésére, magának az anyagnak.

Mondanom se kell, hogy ezen tévesztett irányú nevelési módszer a legradikálisabb eszköze a társadalom felbomlasztásának.

Mert ott, hol a nevelés minden magasabb eszmény nélkül csak a hitvány test, és a vágy akaratának áll szolgálatában, és hol a lélek magasabb képzetét csak azért hanyagolja el, hogy a test vágyai annál könnyebben juthassanak ki elégtételhez, és mégba — hozzá téve — ezen kielégítés anyagi haszonnal jár; — úgy ezzel a közérköleség oly fokra hanyatlhat alá, hol a diadalra jutott féktelen laszevítés nem átal gyúnt úzni a tisztesség s szeméremből, és ezzel a közérköleségből is.

De még ezzel nem éri be ördögi nyereneményét. Tapasztalatból tudjuk, hogy azon nő — mint feleség — ki az anyagi nevelés romlott légköréből került ki, okozója azon sok boldogtalanságnak, üngyilkosságoknak, anyagi bukásoknak és tudja Isten miféle bajoknak, a melyek ma már napi rendben vannak és a melyeket az anyagi nevelésben részesült demimondok, Bachausók szereznek meg férjeiknek, és ezzel a családnak, a társadalomnak.

Szomorú valóság ez, sőt a színezés, — az igaz; — de nem tűzött. Mestere a megmondatlan anyagi nevelés elve, a romlott erkölcsi érzék a szülőkhöz, a felszágított érzéki szenvedély; és ezeknek az eredménye pedig: a diszsolúció, mely ma holnap testvérrel a családi boldogságot, vagyon, társadalmat eltemet.

De tűzzük tovább gondolatainkat. „Az apa, anya adja nekünk az emberiséget; de csak a nevelés az emberiség.” Ezen igazsággal régen tisztában vagyunk már. Nem kíván ez ma már mélyebb vitátást.

Valamint ezen mondas sem, hogy csak azon állam vagy társadalom nevezhető igazán boldognak, melyen a tiszta erkölcs szelid uralma honol. Ahol ez nem uralkodik, ott az állam, a társadalom a költő jóslata szerint megdől és a rabság, azaz a boldogtalanság igájába görbed.

Tiszta erkölcs, mily magasztos jelszó ez! Benne van az Istenség tündöklő szelleme, benne van mind az, amit a legtitesebb nemes gondolat eszményi boldogságnak tarthat, benne van mind az, amit az emberek boldogságáról csak gondolni is lehet.

Tiszta erkölcs! te fölséges adománya az Istennek. Te vagy a kegyelem sugara, mely az embereket egymáshoz szeretettel fűződ. Oh tiszta erkölcs, te a szemérem szent fátya. Ahol te élsz és uralkodol, ott van az igazság, béke és öröm ország, melyet az irás szerint: a föld zivatarai föl nem dülnek, de ahol magasztos lényed jelenlétét megvonod, ott az élet — mely

akkor „nyomasztóbb a gyötör éhségénél, pusztítóbb az emésztő lángnál”, borzasztóbb a halál fogyasztó érintésénél — képezi az emberek boldogtalanságát.

A boldogság hiánya pedig életünk legfőbb veszedelme, mely az élet arany zománczát letépi és enyészethez közelíti.

De mi adja meg az embernek a boldogságot?

Az előre becsajított nyomán felel-jük, hogy a tiszta erkölcs; az erkölcsöt pedig a nevelés, a jó nevelés teremti meg, de semmiesetre sem az egyik, se a másik tévesztett irányú nevelés.

Nem lehet szándékomból tüzesebben foglalkozni a nevelés fontosságával; de azt szabad legyen megjegyezni, hogy az emberiem boldogításának befolyására a nevelés oly hatalmas és lényeges tényező, melyet pótolni semmi sem képes.

Nagy szó ez „boldogság”, mely nem csak a füleken hangzik kellemesen, de érzékenyen és buzdiólag hat az ember belsejére, lelkiületére — és a melyet csak kizárólag a jó nevelés biztosíthat számunkra. Boldogság! „Földi üdvözülést hirdető szó ez, mert aki ezzel igazán élcselkedhet annak ez, itt a földön, a szenvedések kiellen pusztáján” a legkiegészítőbb földi gyönyört nyújt és ad.

Azért mi sem lehet a szülőknél, a társadalom intézőinek lényegesebb földadatul, mint a nevelés terjesztése és ápolása.

A jelen alkalommal, néhány szóval érintem a nők nevelésének mai szignatúráját, illetve két képből kimutatom az életből merített szomorú példákkal ama következményt, melyet az anyagi nevelés okozott — ha mindjárt közvetve is, — és a mely igazolja ama büntügyi statisztika gyászát, melynek lapjai az üngyilkosok, és szakkbellek, tetteivel tele írva.

Minden szépség csak annyit ér, mire becsüli magát: ne add magad a világtér, többet érsz, mint a világ.

Ezen mondat a közel múltban — szellemesen — egy tanítónő a nőkre alkalmazta. Mert igaz az, hogy egy nő, egy igazán nevelt nő ki hivatást s vele járó kötelemet szigorúan betölti: többet ér, mint a világ.

De valamint a legjobb föld is gyomot terem, ha az kellőleg művelve nincs; úgy a női kebel is, ha az a nevelés gondozása által nem lesz kellő irányban fejlesztve csak burján és boldogtalanságot gyümölcsöztet.

Főzélja legyen tehát a szülőknél, társadalomnak, hogy női gyermekeink kebelébe az erény, szelidség és szeretet magvait, mint kiváló ékességüket a hölgyeknek, már kora gyermekégekben elvessék.

„Az otthon képezi az embert,” — mondja Smiles. Tehát az otthon neveli a nőket is.

Ha ez itt jó példát lát, érzelmei és akaratjai jó irányba tereltetnek, úgy bizonyára hölgyeink elfogják érni egykor az erény azon magaslátát, amelyről a boldogtást férjeik számára dúsán osztják.

De erre nevelni és tanítani mindenestre okosulni kell. Mert a rosszul nevelt leány, mint feleség okozója azon sok kigondolhatatlan bajoknak, melyek sajnos! — a mai korban oly föltűnő soknak mutatkozik.

A többi közt — amint már ígertem — két üngyilkosságnak okát, és annak mikénti keletkezését akarom a két elbeszélésben bemutatni; továbbá kimutatni azon következményt, melyet a nőkre vonatkozó élveik élvezésére vezető nevelés okozott.

Vigan folyt egy helyt a dárúd. A esárdás jávában penderült, a hurok vig danát zengették.

N. barátommal az étterem egyik asztalánál ültem. Teáunk nem sokára meghozták. A cognac kékes lángja, mint kísérteties fény föllobogott eszéinkben. Barátom elmelázva sokáig nézett a kékes lángokba.

— Nézd így lobog bensemben is az iszonytűz, és mégis fázom — szolt hozzámm titkolódzó hangon. A pokoli tűz és a hideg verejték mindannyiszor gyötör engem, valahányszor őt látom.

Halld hát panaszom.

— Folytasd — biztatám.

— Pesten az operában ismerkedtem meg vele. Tudod ott könnyen megy az ismerkedés a jogoncoknak. Egy... balon megbolondított a szépség. Fölkerestem őt az anyjánál lakusokon és szívesen fogadtak, az akkor még szép reményekkel táplált jogszt, mondom szívesebben fogadtak, mint ahogy barátaim azt előre jóslgattak. Szép volt; — legalább kívülről igen szép.

— Barátom ígéz ő most! — feleltem.

Azt mondogt? Nem ismered. Rútább az endori boszorkány kapujában straszáló lidéreznél; rútább a kűdös éjnél, a tenger legidomtalanság esoda szörnyénél, amint multkor egy regényben olvastuk. En ismerem — felelé s mellét verte. Ígéz őt akkor, mikor szavai egy-egy búvós dal gyanánt csabított a lépre. Nem téveszté el hatását. Szerelmes lettem és imádtam. Mint árny követem minden lépését, s boldog voltam, ha azt a levegőt szivhattam, melybe ő — költőiesen kifejezve — sóhajait küldte.

Hizelegtem magamnak, és a világ legboldogabb emberének tartám magamat, de — tévé hozzá — elég balgán. Iroda társaim irigyelték sorsomat s vele szeren-

esémet, de én ezt nagy áron fizettem meg. Sohasem feletem el, mert elfeledhetlen: nőt birni, kibeni annyi csábulatot búzájt, annyi tündéres világot láttam, a mennyi titkot láthat egy csillagász a pyrennai égben, s általa megcsalattatni és örökre kényszerítve lenni és azon tudattal élni, hogy megcsalt... ez több mint a mennyit egy kebel elviselni képes.

Barátom! ő volt tünemény és világom, velle hittem birni az eget csillagaival, a menyországát boldogságával Szvedélylyel, örültem vettem magamat lábaihoz és imádtam. És ezen óriási szerelmemnek minden gyöngét bírva, mégis lábbal tiporta. Nem képzelhetek magamnak képet, mely hűen tükrözhet vissza ama boldogságomat.

— Es most? — kérdém feszült kíváncsisággal.

Rombban hever kártya-várom. Hisz ismersz te engem és ismertél akkor is. Tudod, hogy szenvedtem multban is, meg most is. A multban azért, mert minden pillanat gyötört, mivel várom kellett reá, míg tanulmányaimat bevégeztem; — és most azért, mert őt birtam. Amiről valaha ábrándos percekben és ifjúkori rózsás álmaimban gondoltam az teljesítésbe ment. Az esküvő megtörtént. Enyém lett. Birtam tehát hitvesemül azt, kit szívem érzelmeivel, lelkem minden gondolatával és szívem minden cseppjével szerettem. Örültem akkor a szép életnek, Istenemet tőrdén állva dicsőítettem, kinek kegyelméből oly csodás szerencsének érzem magam. Átkaroltam egyetlen üdvömet, ki akkor már szívemmel összeforrt.

(Polytatás következik.)

Közzgazdaság.

Baranyavármegye lötenyészti bizottsága által 1887. évre engedélyezett fedező-mén tulajdonosok.

Pécsi járás: Otoska Géza (Gyula pusztá), Véry Illés Ötösöd, Martin Menyhért M.-Sörös, Pavlovits István N.-Budmér. Dárdai járás: Dárdai uradalom Dárda, N.-Márok község N.-Márok, Szabó János Kopács, Siklósi járás: Vókány község Vókány, Beck János Vókány, Franyits Vászó Torjánec, Fauszt Ádám Beremend. Hegyháti járás: K.-Szekeső község K.-Szekeső, Pölöske Antal Jagonok. Mohácsi járás: Maul Frigyes Babarecz, Krámer Antal Babarecz, Hergenröder K.-Nyárad Szt.-Lőrinczi járás: K. Toth Ferencz Cs. Mindzent, Baumgartner Mihály Korpád, Lörincz József N.-Váty, Pécsi Káptalan Zeli pusztá, Gere János Kaszota, Gál Péter Kakies, Végő Orbán Szt.-Dienes, Porcs József N.-Váty, Lukács András Katáda. Pécs városi járás: Himesházi község Himesházi. Muhl Menyhert Hidasd.

Nyilt-tér.**)

2662. szám

B. 1886.

Ö Fölsége a király nevében

a pécsi kir. járásbíró Horváth Lajos panaszosnak Kis Tóth László vádlott elleni fenytő ügyben 1886. évi november hó 5-én következőleg

Ítélt.

A pécsi kir. járásbíró Horváth Lajos László hszn-hetényi születésű és lakos 42 éves rom kath. földműves, 1 gyermek atyja ir és olvas büntetlen előéletű, telek szőlő és házál bíró vádlottat az ellene a btkv. 258. §-ba ütköző rágalmasz véségének vádjá és következményeinek terhe alá fölment; azonban a btkv. 261. §-ba ütköző becsületsértés véségében vétkesnek kimondja, s büntetésül a btkv. 27. §-ban meghatározott, behajthatatlansága esetén egy napi fogházra átváltotatandó az ítélet jogerőre emelkedésétől számíva 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt megfizetendő 10 frt pénzbüntetésre ítélt. Kötelei egyuttal panaszos részére 10 frt-ban megállapított eljárási költséget, a tanuk díjait és költségeit és pedig: Varga Mátyásnak 2 frt, Kis Dallos Józsefnek 2 frt 10 kr. fuvar és 1 frt díjat, Bju Tóth Józsefnek 1 frt, Biró Józsefnek 2 frt fuvar 1 frt díjat, Varga Istvánnak 1 frt, Szatykó Ferencnek 2 frt, Fuvar 1 frt díjat, Bőcz Lászlónak 2 frt fuvar 1 frt díjat, Szatykó Lászlónak 1 frt, szintén jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számíva 15 nap végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Horváth Lajos apai születési, hosszuhetényi birtokos, 60 éves, rom. kath. nős, 2 gyermek atyja, Engel Adolf birtokosnál földész, ir, olvas, büntetlen előéletű az ellene viszonyvádker emelt és a btkv. 261. §-ba ütköző becsületsértés vádjá és következményeinek terhe alá fölment.

Elrendeli továbbá a btkv. 277. §-a alapján, hogy jelen ítélet indokaival együtt egész terjedelmében a „Pécsi Figyelő” Pécsen megjelenő heti lapban vádlott költségére közzétetessék.

Indokok:

A végtérvalás folyamán következő tényálladék derült ki, Hossz-Hetényben bíró választáskor, de ennek megtörténte után már, a községhez előtt nagy néptömeg áll, köztük Horváth Lajos panaszos

*) Csúpn saját kanczái fedezetése engedélyezve.
**) Ezen rovat alatt megjelentek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

is. Ez utóbbi azt mondta a népnek „ezután majd csak rend lesz”. Erre a községhezából kijött Bőcz László esküdt és Horváth Lajoshoz menvén evvel beszélt a választásról, Horváth Lajos pedig az erdőre mutatott botjával azt mondta: „Miert adták el az erdőt jogtalanul”.

Ezen pillanatban Kis Tóth László vádlott kinyitotta a községházán levő ablakot és kiszólt „Mit hallgatnak olyan emberre, a ki az uradalmat megcsalta és ezért 6 hónapig börtönben elzárva volt.

Vádlott önbemeresése és a hit által kihallgatott tanuk egyhangú vallomásai folytán a btkv. 261. §-ba ütköző becsületsértés tényálladéka megállapítva lévén, ebben vádlottat vétkesnek kellett kimondani. A magán vádló által a btkv. 258. §-ba ütköző rágalmasz vésége iránt emelt vád alól vádlottat föl kellett menteni, mert jelen esetben a használt kifejezés a rágalmasz véségének tényálladékat nem állapítja meg, mert panaszos ellen használt kifejezés miatt ez ellen a bűnvádi eljárás meg nem indítotték. Hanem igenis vádlottnak határozott szándéka volt panaszos ellen meggyalázó kifejezést használni, mely tette miatt a btkv. 261. §-a szerint volt büntetendő.

A büntetés kimérésénél figyelembe kellett venni ezen körülményt, hogy vádlott mint községi előjáró maga ellen látta irányulni a közvéleményt s a használt kifejezést ebbeli izgatottságában mondta. Tekintetbe kellett venni még vádlott eddigi feddhetlen előéletét és a választási izgalmas időt. A pénzbeli marasztalás az elíteltetés következménye. Panaszost az ellene emelt viszonzad alól föl kellett menteni; mert a vádlott által hivatkozott mentő tanuk állításai figyelembe nem jöhettérkedeltségük miatt el kellett panaszosnak és tanúinak azon állítást fogadni, hogy panaszos semmiképen sem mondott meggyalázó kifejezést a község előjáróira, csak is olyast mondott, a mit a megengedhetőség korlátán belül mondhatott.

Tekintve ezen körülményt és még azt is, hogy a község álltán kívül állt tanuk egyhangul azt állítják, hogy panaszos volt még az, ki a népet csendességre intette, továbbá még azon körülményt, hogyha vádlott és község előjárói társai magukat a Horváth Lajos által mondottakért sértve érezték, nyitva állt volna nekik szintén a törvényes út, melyen a kapott sértésért elégtételt követelhetek volna, panaszost az ellene emelt viszonzad alól fölkellet menteni, — Az ítéletnek azon része, mely az ítéletet indokaival együtt egész terjedelmében hírlapilag közzététetni rendeli, a btkv. 277. §-án alapul.

Mely ítélet nyomban kihirdetettvén az ellen mind panaszos, mind vádlott fölbébezt jelentettek be.

Pécsen, 1886. évi november hó 5-én.

Saághy Vincze,
kir. aljárásbíró.

39889. szám

B. 1886.

Ö Fölsége a király nevében

a budapesti kir. ítélőtábla rágalmasz vésége miatt vádlott Kis Tóth László és becsületsértés vésége miatt viszonzadót Horváth Lajos elleni bűnvádi ügyet, melyben a pécsi kir. járásbíró Horváth Lajos november hó 5-én 2662. szám alatt ítéletet hozott vádlott Kis Tóth László és viszonzadót Horváth Lajos föllebezése folytán 1887. évi január hó 19-én tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, következőleg ítélt. A kir. járásbírósnak ítéletét indokainál fogva helybenhagyja.

Budapecsten, 1887. évi január hó 19-én

Sárkány Mihály s. k. alelnök, Stancsich György s. k. előadó.

A másolat hitelűl
Katics Ignacz,
kiadó.

NAGY FERENCZ.

lapfuttató.

KIS JÓZSEF. VÁRADY FERENCZ

felelős szerkesztő. főmunkatárs.

Hirdetések.

A község és ország ellen ajánlott számos házszék között még is csak a valódi Horgony-Pain-Expeller a leghatasosabb és legjobb. Ez nem titkos-szer, hanem egy teljesen megbízható, orvosilag kipróbált készítmény, mely minden betegnek teljes meggyógyással ajánlható. Hogy a Pain-Expeller teljes bizalmat érdemel, legjobban kitűnik abból, hogy sok beteg, a ki nagy garral fedesített meggyógyzerket próbált meg, megint csak a rég jónak bizonyult Pain-Expellerhez tért vissza. Epen az összehasonlítás által győződtek meg arról, hogy úgy a csuszos fájdalom, tag-szédgatosok stb., mint a fog-, fog- és hatfajás, oldalfájások stb. a Pain-Expellerrel esakozott beázásokkal által leggyorsabban szüntethetők meg. A 40 kros, 70 kros és 120 előtől a szegényebeknek is hozzáférhetővé tesszük, míg másrészt a számos siker a felől kezesedik, hogy a pénz nincs kiodóva. A káros utazatoktól azonban óvakodni kell, s csak a „horgony”-jellet ellátott Pain-Expeller fogadjuk el mint valódit. Központi-raktár: Gyógyszerár az arany országhoz Prágában, Niklas-platz 7. Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Főraktár: Budapest, Török József gyógyszerár. Raktár: Pécsen, Göbel Kálmán, Kovács Mihály. Sípőz István, Zsigá László gyógyszerészek és az irgalmasok gyógyszerárban Baranya-Sellyén Uwira Ferenczénél kapható.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk azon reudkivüli gyógyszeredényt, mely Messner gyógyszerész

tyúkezem-tapasza

által (a m. kir. országos egészségügyi tanács által megvizsgálva) tyúkezem, szemölcs, bőrkeményedés és daganatok ellen elerett.

Ó-Becse, 1887. január 19. Kérek az ön által hirdett tyúkezemtapaszról. Kíváncsi vagyok, vajon az eddig minden gyógyszernek ellenálló tyúkezemtől megszabadulok-e? Tisztelettel Med. Dr. Kiss György, kor. ár. érdem-kereszt. tulajd.

Ó-Becse, 1887. február 12. Ehez járultak kegyetlen fájdalmas tyúkezemek. Önnek szereztem által elmultak. Jó lélekkel ajánlom bárkinek. Dr. Kiss György.

Ecse, 1887. február 8. A tyúkezemtapasz a tett ajánlatnak nem vált szegényre; sőt mondhatom, hogy ily eredményt töle korántsem vártam, most a szer felének megtakarításával tyúkezemimel megmentve vagyok. Honfői tisztelettel Kelemen István, urad. ispán.

Rakovica, u. p. Buziás, 1887. február 5-én. Nem mulasztom el, hogy hálaköszönetet ki ne fejezzem a nekem küldött Meissner-féle tyúkezemtapaszért. Vagy nyolcz éve, hogy tyúkezem fájdalmat érezek és ez idő alatt siker nélkül használtam mindenféle tyúkezemtapaszt és kenőcsöket. Most azonban a Meissner-féle tyúkezemtapasz hat napi használata után képes voltam négy tyúkezememet minden fájdalom nélkül eltávolítani. Tisztelettel Popovic E. Lívius, állami tanító. — 1 frt 15 kr.

Érsek-Ujvár, 1887. január 29. Küldön utánvétel a híres Meissner-tyúkezemtapaszról, melyet minden t. dícsérnek. Mély tisztelettel Malinszky József.

Temesvár, 1887. február 12. — Szelvény 1 frt 15 kr. A küldött doboz tyúkezemtapaszról, mely minden várokozást túlhaladva kitűnő. Reviczky Urb. m. k. pénzügy. hivatalnok.

Pozsega, 1887. február 21. Szelvény 1 frt 15 kr. A tyúkezemtapasz kitűnő szolgálatokat tett, küldöm az árárt. Jovánovic A.

Szétküldtetik naponként Meissner gyógyszerész központi raktára által (Pécsett, Mór-utca) mely 1000 db. cs. és kir. aranyat fizet annak, ki bebizonyítani képes, hogy fenti nyilatkozatok bármelyike hamis, vagy költött, avagy a fenti cég rokonaitól származnak. Kapható Pécsett Sipőcz István gyógyszerésznél. 87. (2-1)

Mohácsi fedélcserép.

A könnyű és tartós fedélcserépekben Pécsett általános érezhető hiányon segitendő, a mohácsi kútnál agyagból készített híres mohácsi fedélcserépekből

PÉCSETT

Rath Mátyás urnak a vasut melletti telkén

raktárt állítottam fel, a hol is azok bármely mennyiségben és a legolcsóbb áron kaphatók. Megrendelések és vételek Rath M. úrnál eszközöndök.

Rozenthal S.

88. (3-1) téglagyár tulajdonos Mohácson.

Kos-eladás.

A báttaszéki magyar kir. Teresiánumi alap, uradalomnak az 1885. évi budapesti országos kiállításán kitüntetett hazai fősűs gyapjas juhnyájából

24 darab 2 éves kos

eladó. Levélbeni megkeresésekre felvilágosítással szolgál az uradalmi tisztás. 86. (3-1)

LIPPMANN KARLSBADI PEZSGÓ-PÓRA

Legjobb hashajtó.

Emésztést előmozdító! vértisztító! Kellemes, kényelmes és olcsó pótlója,

Kapható mindenütt a gyógyszer-tárakban. Nagyban a gyógytűszer- és ásványvíz üzletekben.

Csak akkor valódi, ha minden adag Lippmann védjegyét viseli.

Központi szétküldés: Lippmann gyógyszer-tára Karlsbad.

Kapható Pécsett, Baján, Eszéken, Kadarkuton, Karlócán, Kaposváron, Szegzárdon Tabon, Tolnákn, Zomborban a gyógyszer-tárakban.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint jól berendezett

valódi cseh üvegtábla

raktár készlettel rendelkezünk és minden e szakmába vágó munkákat, valamint

épitkezéseket és javításokat

jutányos és szabott gyári áron elvállalunk.

7. sz. (3-2)

Lukafai üvegyár raktára, Pécsett.

68. végr. 1887.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közli, hogy a dárjai tek. kir. járásbíró 54/bg. 1886. számú végzése által Berger Jakab vörösmarti lakos végrehajtó javára Fábri György eszaki lakos ellen 23 ft 57 kr. tőke és járuléai követelés erejéig elendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1000 ft-ra becsült 1 dunai vízimalomból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek a 54. bg. 1886. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a vörösmarti határbeli révben leendő eszközölésére 1887-ik év mácz. hó 26-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel üj megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legutóbbi ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Dárdán, 1887-ik évi márczius hó 15-ik napján.

Schönberger Sámuel,

(1-1.) kir. bír. végrehajtó.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szor a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy

Fülfelhatalatlan drágághány, gyomorgörcs, rozillatú lélekedt, felvadás, savany felbőfödés, köhög, gyomorhur, gyomorfégés, homok- és daraképződés, túlságos nyálaképződés, árgaság, undor és hányás forrásja (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, szék-szörülés, a gyomor-nak étellekkel és italokkal való túlterhelése, gillisták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. Egy frágos ára használati utatálal együtt 35 kr.

Központi szétküldés: Brady Károly gyógyszerész, által Kremserben egy (Mórváros). Kapható minden gyógyszer-tárban.

Óvát: A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamlították és utánzózták. A valódiak jelölül minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utatálal meg kell jegyezve lennie, hogy az Kremserben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomott.

Eladó ház.

A Papnövelde-utca 14-ik számú

ház, szabad kézből eladó. Bővebb értesítést Szaunter Gustáv ügyvéd ad. Sörház-utca 10-ik sz. házban.

Ház-eladás.

A szigeti külváros, Árpád-utca 53-ik szám alatti

ház, jutányos áron eladó s azonnal átvehető.

74. sz. (3-3)

Fogfájásban szenvedőknek!

Fogműtéteket gázszali elaltatással.

fogólmózásokat, egyes fogak

és egész sorok

behelyezését

a legújabb rendszer szerint elvállalja

Girardi József

fogművész

74. (3-3)

Pécsett, apácánutca 17. sz.

Lakás bérbeadó.

Pécsett, Zrinyi-utca 11-ik számú házban egy 3 utcaiz-szoba, 1 cseléd-szoba, konyha, kamara és egyéb mellékhelyiségekből álló földszinti lakás f. é. május hó 1-től, esetleg azonnal bérbeadó. Értekezhetni a házban lakó tulajdonosnál.

70. sz. (3-3)

Nincs többé köhögés!

Igy fog minden egyén nyilatkozni, a ki már egyszer kísérletet tett a hirves és díjjal jutalmazott

Egger-féle mellpasztillakkal

melyekre t. cz. olvasóinkat ezuttal figyelmeztetni kívánunk.

Ezen kitűnő hatású mellpasztillák skatulyákban 4 25 és 50 kr-ért kaphatók. Pécsett: Kovács Mihály, Sipőcz István, Zsiga Lajos, Göbel Kálmán és a Mizeriek gyógyszer-tárakban. Eszéken: Dávid Gyula, Dienes I. C. és Gobetzky F. gyógyszer. Villányban: Csathó Gyula gyógyszer. 32. sz. (0-4)

EQUITABLE

az Egyesült Államok életbiztosító társasága

NEW-YORK-ban

Alapított 1859-ben.

Biztosítási állomány 1886 december 31-én 1,747,000,000 márká.

Az új felvételek kitétek:

1884-ben 1883-ban 1886-ban

360,000,000 408,000,000 4,400,000 m

Az ősszalap emelkedett 1886. január hó 1-től 1887. január 1-jéig 272,900,000 márkáról 321,000,000 márkára.

A tiszta nyereségtől 1887. január hó 1-én 680,000,000 márkát tesz ki és a múlt évhez viszonyítva 130,000,000 márkával emelkedett.

Tőkebefektetések Európában 16,000,000 márkán felül. A kötvények 3 év múlva kifizethetnek. Minden kötvény visszavásárlási és szállítási joga 3 év múlva. A 100:00 dollárból álló részvénytőke alapszabály szerintleg csak 1% kamatoztatik, az azon felül sok millióra rugó nyereség kizárólag a biztosítottak javára esik.

Aligazgatóság Magyarország részére: Budapest, Andrassy-ut 12. sz.

Főigazgató Pécsett: Molnár M. urad.

Előfizetésre való föl hívás

„Veréb Jankó”

pécsei képes élelzap április-juniusi negyedére.

Gyöpre magyar! Gyün a muszka! Hol a pisztó meg a puska? Minden ember álljon elő, Czibil avagy népfőkelő... Ezer moudír és szürkánkó — Riadót fü Veréb Jankó!

Össze téns delegáció! Kell uj prenumeráció! Szavazzál óh! dicső népem, A mint eddig, azoképen... Nem kell nekünk öt millió, Pár száz forint is elég jó!

A ki magyar, az hozzánk áll, Hűségesen prenumerál, Mutat igaz magyar mórest, Leböki a másfél főrest, S ezzel három hóra vége — Biztosítva lesz a béke!

Veréb Jankó harmadik

évfolyamának második negyedébe lép s mint eddig, ugy ezután is

gazdag tartalommal

legdiszesebb kiállításban

jelenik meg.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy negyedre 1 frt 50 kr.

Az előfizetések legelőnyösebben posta-utalványon eszközölhetők s a lap címével: Pecs, János-utca 8. sz. alá küldendők.

Az 1886-ik évi elszáll. 2.000,000 palaczk.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

ó fensége

József főherceg és ő felsége Milán szerb király asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép ugyint hazánkban általános a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésben és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál BUDAPESTEN, Erzsébet-ter 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Pécsett, kapható: Böhm Ferdinand, Böhm C. G., Dobosy A., Eisert János, Feldmann W., Gyimesy Gyula, Hergert József, Herdlein Lajos, Irgalmasok gyz., Lill János, Mitzky Mór, Müller A., Neussel J., Reeb Vilmos, Simon János, Spitzer Sándor és, Sipőcz István gyz., Spitzer Ádám, Steinberg I., Tiegmann Alajos, Wittenberg J., Wittenberg J. Világ, Csathó Gyula gyógyszer. Villányban: Csathó Gyula, Traiber A. W.

Köszönet nyilvánítás és üzleti jelentés.

Mindazon tisztelt Uraság és nagyérdemű közönségnek, kik a már 20 év óta a Király-utczában 30. sz. a felejtethetlen férjem „Cáflisch Kristóf” cég alatt fennálló cukrászdát becses bizalmukkal tisztelték meg, fogadják ez után legmélyebb köszönetemet

Egyszersmind van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az említett cukrászdát

„Cáflisch Kristóf özvegye”

cég alatt tovább folytatom és legfőbb törekvésem oda leendő irányulva, hogy üzletem eddigi jó hírnevét a jövőben is fenntartsam, és mindenkor jó és pontos kiszolgáltatás által a nagyérdemű közönség további becses megelégedését kiérdemelhessem.

Ez alkalommal a t. közönség becses figyelmébe ajánlom dúsan felszerelt cukrászdámat, nevezetesen mindennemű legfinomabb és legizlésebben előállított

torta-, thea-, asztali-, dessert- és különleges süteményeket,

czukorkákat és husvéti tojásokat,

melyekből szintén legnagyobb választékot tartok raktáron.

A nagyérdemű közönség becses támogatását kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Cáflisch Kristóf özvegye

cukrászda

Pécsett, Király-utca 30. sz. a Segélyző-egyletnek átellenében.